

Oršič: „Črtice“ za čelo s spremljevanjem orkestra, *Fibich:* Simfonična pesnitev „Zvečer“ (Vse tri skladbe Monakovo, orkester Monakovskih glasbenikov).

Novo izišle skladbe slovanskih komponistov (navedene z *izvirnim* naslovom) so med drugimi: *Maurice Moszkowski* Quatre morceaux pour Violon et Piano op. 82. Zvezka I. in II. C. F. Peters, Lipsko (po Mk. 2.—). *Mili Bala-kirew* 2-eme Symphonie (en Ré-mineur) pour grand orchestre. Reduction pour le Piano à 4 mains par S. Liapounow. Založba Jul. Zimmermann. Lipsko (Mk. 6.—). *Wassily Sapelnikoff* Solitude. Morceau pour Piano, op. 12. ibidem (Mk. 2.—). *Michel Karpow* 2-eme Valse pour le Piano, op. 3. ibidem (Mk. 2:50) *Isti* 3 Etudes de salon pour le Piano op. 4. ibidem (Mk. 3.—). *Peter Stojanovits* (?) Quintett für Klavier, 2 Violinen, Viola und Violoncell, op. 9. Dunaj, L. Doblinger (K 12.—). *Henryk Melcer*, Fünf Gesänge zu den (sic!) Richard Dehmels Gedichten. Krakav. A. Piwarski & Ko. (6 K.—), S. Liapounow, Humoresque pour le Piano op. 34. Lipsko, J. H. Zimmermann (Mk. 2.—).

Nova knjiga o pevski teoriji je *H. Hacke*. Lerne singen! Volks-mliche Sprech- und Singlehre zum Selbstunterricht, 2 zvezka Berlin. Založba Lorelei. — V občno razumljivem slogu pisano delo razpravlja obširno in temeljito vso pevsko znanost, poučuje bralca o anatomiji človeškega telesa, osobito glasovnega orodja, o glasu in ustvarjanju glasu, podaja splošni glasbeni pouk, higijeno, pouk o izgovarjanju, o dihanju, o izvežbanju glasu in posluha, o prednašanju, a slednjič ne pozablja važnega pogljava o lepoti človeškega telesa in o estetiki pogleda in kretanja. Ker je knjiga široko osnovana, služi lahko samouku, v kolikor more sploh mrtva beseda nadomestiti dobrega učitelja. Omeniti je, da avtor seveda ni belkantik temveč pristaš nemške metode (Wagnerjevega principa), ki polaga veliko važnost na besedo. Vendar stoji njegovo delo na naravnem in zdravem stališču, s katerega daje tudi tonu, kar gre tonu.

V 3. zvezku tekočega letnika elitnega polmesečnika „Die Musik“ objavlja naš rojak *Lev Fantek* v Helsingforsu študijo „Beiträge zum Studium und zur Darstellung Bruckner'scher Symphonien“. Isti zvezek prinaša portret slavnega poljskega pianista in skladatelja *Ivana Paderewskega*, ki nastopi, kakor poročajo dunajski dnevniki, po večletnem odmoru — koncertoval je med tem časom večinoma v Ameriki — dne 12. januarja tega. leta zopet na Dunaju. Najnovejša njegova opera je „Sakuntala“ (Knjiga Catulla Mendésa).

Profesor Anton Foerster, najstarejši sin velezaslužnega našega pol-rojaka, skladatelja Antona Foersterja, je nastopil svoje mesto kot profesor na Chicago Musical College.

Skladatelj muzikalne drame „Quo vadis?“ (po Sienkiewiczzu) *Sr. Nowowiejski* v Berlinu je imenovan ravnateljem Muzikalne družbe in dirigentom simfonijskih koncertov v Krakovu.

Nemško filharmonsko društvo v Ljubljani je imenovalo skladatelja *Viljema Kienzla* častnim članom.

O življenju in ustvarjanju ruskega skladatelja Rimskega-Korzakovega poroča I. Schünemann v št. 28./29. 1909 Berlinske „Allgemeine Musikzeitung“.

Skladatelj H. O. Vogrič se je stalno naselil v Ljubljani.

Od 10. okt. 1909 izhaja nov nemški glasbeni časnik „Der Merker, Österr. Zeitschrift für Musik und Theater“ v Avstrijski založbi (Dunaj, Schwarzschanierhof). Izdajatelja sta mu dr. *Rihard Batka* in *Ludovik Hevesi*, šeturednik pa *Rihard Specht*. Ta polmesečni stane na leto 18 K. V kolikor se more soditi po do sedaj izišlih številkah, zavzemal bo najodličnejše mesto med avstrijskimi glasbenimi revijami. Časnik ima tudi glasbeno prilogo (v prvih 4 zvezkih prispevke *K. Goldmarka*, *Br. Walterja*, *Fr. Schrekerja*, *R. Fuchsa*, *L. Blecha* i. t. d.)

V Rimu je umrl 18. okt. 1909. v starosti 44 let skladatelj *Nikola Spinelli*. Pri Sonzognijevem razpisu nagrad je bila njegova opera „Labilia“ odlikovana z drugo nagrado (prvo je dobila, kakor znano, *Mascagnijeva* „Cavalleria rusticana“). Drugo delo Spinellijevo „A basso porto“ se je predstavljalo na več odrih in je imelo večji uspeh kakor „Labilia“.

To in ono.

Največje orgle na svetu bodo one, ki je zgradi do spomladi 1912 znana izvrstna tvrdka E. F. Walcker in dr. (Ludwigsburg) v cerkvi Michaelis v Hamburgu. Kolosalni instrument bo imel 140 registrov in več ko 11.000 piščal. Najnižji ton v basu „principal“ oddajala bo piščal iz angleškega cina, ki je 11 m visoka in 10 stotov težka. Orgle imajo 5 manualov, tastatura v pedalu obsega 32 tonov.

Pianist-virtuoz Ernst pl. Dohnányi rabil je pri zadnjih svojih koncertih v Berlinu novo (obokasto) klaviaturo „Chlutsam“, ki ima po občni sodbi strokovnjakov veliko bodočnost.

Listnica uredništva.

Vse nestalne cenj. dopisnike in skladatelje, vzlasti pa one gg. avtorje, ki si želé natančnejše presoje vpsolanih a ne sprejetih skladb, prosimo, da nam blagovoliho naznaniti vselej kako šifro ali psevdonim, pod katerim jim moremo odgovoriti v listnici. Na vprašanja, katerih predmet utegne zanimati tudi širše kroge, bomo odgovarjali odslej izključno le v listnici. — Č. g. poročevalce uljudno opozarjamo, da moramo rokopise najpozneje do 8. prejšnjega meseca imeti v rokah.

G. cand. iur. Kr. B. v Zagrebu. Obžalujemo, da Vaši želji tudi topot ne moremo ustreči. Dasi nas zagotavljate, da se učite sedaj harmonije, ne vidimo veliko napredka v Vašem solospjevu „Svud Te tražim“. Koj med drugim in tretjim taktom in v šestem taktu se nahajajo hude paralele v oktavah. Takih nepravilnih glasovnih postopkov je mnogo v Vaši kompoziciji, ki tudi v drugem oziru (na pr. nepravilnem razvezu terckvartakorda itd.) jasno kaže, da temeljnih ukov harmonije še nimate popolnoma v Svoji lasti. Kakor se nam zdi, delate v popolni odvisnosti od klavirja, ki Vas zapeljuje k deloma nerazumljivim harmonijam. Kaj pa naj še govorim o trdovratnem ponavljanju tonike in dominante, o melodičnih in harmoničnih mascagnizmih in o obliki? Za toliko časa malo napredka! Študirajte vestno in resno in poskusite se najprej v manjših, *strogth* oblikah. Stvar ni za tisek. Oglasite se pa vendar zopet čez gotov čas. Rokopis Vam je na razpolago.

G. R. R. v Gradcu. 1. Do sedaj izišle slike modernih slovenskih skladateljev dobite tudi posamezne z okvirjem ali brez okvirja pri založništvu (Knjigarna L. Schwentner v Ljubljani). 2. Portreta dr. Gustava Ipavca nismo mogli prinesiti, ker se isti dotičnemu našemu vabilu, ki mu je došlo že leta 190 z osebnih (rodbinskih) razlogov takrat ni hotel oziroma ni mogel odzvati. Kar se dostaja njegove muzikalne zapuščine, nam ni ničesar znanega. Obrnili smo se sicer takoj po njegovi smrti na v istem kraju stanujočega skladateljevega sina s prošnjo, naj nam prepusti to ali ono neobjavljeno delo iz očetove zapuščine, toda nismo dobili odgovora. Vprašajte torej neposredno! 3. Gledé faksimila v „Domu in Svetu“ imate seveda prav, da je isti pomotoma označen kot rokopis dr. *Benjamina* Ipavca. Kritične ocene pa v dotičnem članku ne smete pogrešati. Pisatelj očitvidno ni imel drugega namena kakor sestaviti njemu dostopno življenjepiso in muzikalno-literarno gradivo.

Gospa L. L. Že s pismom z dné 12. oktobra 1908 smo Vam javili, da sprejmemo Vašo pesem, ako privolite v neobhodno potrebne popravke. S pismom z dné 14. oktobra 1908. izjavili ste Svojo zadovoljnost s tem predlogom. S tem je bila stvar za Vas in nas popolnoma pojasnjena. Vendar se je Vaša gčna. hči kmalu potem oglasila s vprašanjem, kako sodimo o pesmi. Odgovorili smo, da smo že Vam nasproti rešili to vprašanje, da nam pa uredniška tajnost prepoveduje, isto storiti tudi napram njej. V zadnjem času ste nas zopet opetovano vprašali, kaj je z Vašo pesmijo. Blagovolite oprostiti, če nismo v stanu, radi pesmi v obsegu pol strani voditi tako obširno korespondenco. „Nicht Kunst und Wissenschaft allein, Geduld will bei dem Werke sein“. Ne zamerite! Obloženi smo zelo z delom. In če je Goethe pravo zadel z onimi Mefistovimi besedami, dovolite, da se še na njegovega tovariša Schillerja sklicujemo, ki pravi: „Man muss Geduld mit unserer Schwachheit haben“. Tudi za Vašo pesem pride dan vstajanje!

G. A. L. v K. O Vašem predmetu (R. Strauss, Weingartner, Schillings, Reger, Klose, Hausegger, Thuille itd.) najdete mnogo zanimivega gradiva v pred kratkim v založbi Georg Müller, Monakovo in Lipsko, izišli, s krasnimi portreti in faksimili okrašeni knjigi *Rudolfa Louisa* „Die deutsche Musik der Gegenwart“. Cena tej z veliko akribijo in dobrim okusom ter v elegantnem slogu pisani knjigi je v polusnjati vezavi 8 M. 50 Pf. Naročite jo lahko v Schwentnerjevi knjigarni v Ljubljani.

G. A. Fr. v Trstu. Zakaj glasbeni zavodi v občé tako zanemarjajo moderní slovenski program? „Prašajte raj oblak nebá, prašajte raji val morjá!“ Mi tega ne vemo. Tudi Vaš g. kolega, na kojega članek v „Edinosti“ (z dné 18. nov. 1908) ste nas svojčas prijazno opozorili, o vzroku molči. Sicer pa priznavamo, da je tam sestavljena statistika slovenskih koncertnih programov prav poučljiva, za pevška društva pa tudi zalostna. Hvala Vam! Mislim, ki jih izraža *Zorko Prelovec* v svojem predavanju (priobčenem v podlistku „Slovenskega Naroda“ z dné 18. marca 1909) se v občé pridružujemo. Delovanje večine naših pevskih društev je tam sicer drastično, toda resnično opisano. Poznamo pač skoraj izključno samo dva ekstrema: Liedertafel in — oratorij. Aurea mediocritas — kje si?

„Valse“ v Radovljici. „Ostro kritiko“ zahtevate. Evo jo! Vaša skladba priča o talentu, nemali rutini in precej razvitem okusu. Vidi se ji, da občujete v muzikalni družbi, ki je ravno zadnji čas v Slovincih nekako en vogue. Toda premalo se emancipirate od Svojih prijateljev in znancev, akoravno je med njimi nekaj prav dobro akreditiranih imen. Med drugimi smo se odkrili posebno tudi pred maestrom *Puccinijem*, ki je bil tako nepristran, da Vam je izposodil tema za Vaš „Lento“. (Prim. „La bohème“: „Nei cieli bigi guardo fumar dai mille comigno li Parigi!“), a z manjšim veseljem smo morali srečati in pozdraviti tudi *Zellerjev*: „Sei nicht böse, es kann ja nicht sein“. Ja kann es denn wirklich nicht anders sein? — Najslabši del Vaše skladbe je brezdvomno drugi valček, ki se začenja v cis-molu in konča v — as-duru. Tu je dosti harmoničnih nepravilnosti in muzikalnih nasilstev. Pa tudi drugod ni vse v redu. Večkrat ponavljajoči se postopki v vidnih kvintah (prvikrat v 8. in 9. taktu) so grdi. Melodični in harmonični tok zahteva v 27. taktu (in na odgovarjajočih mestih) toniko. Za menjavo rabite lahko v sledečem taktu sekstakord namesto toničnega temeljnega akorda. Ponovitev prve perijode prvega valčka s podvojenimi oktavami je radi skokov na klavirju težko izvedljiva. V občé pa je Vaše delo prav hvalevredno. S pridno vajo in dobro porcijo avtokritike utegnate še veliko doseči. Radi tega Vam je toplo priporočati, da se resno in temeljito bavite z glasbeno teorijo in študijem klasikov. Valček, ki ga v tej obliki ne moremo objaviti, Vam hkratu vračamo. Morda ga temeljito popravite in ga pošljete vnovič na ogled? Ali pa spišete kaj drugega? Na vsak način: Na svidenje!

Konec uredniškega dela (Sklep 17. dec. 1909).